

ERÜ maaraamatukogude sektisooni teabepäev 19. märtsil 2012.a.

Maire Liivamets avaldas arvamust, et Eesti kirjandus läheb omasoodu vaatamata igasugustele nimekirjadele. On välja kujunenud kaks peamist suunda – ilukirjandus ja elulookirjandus. Märkis, et külaraamatukogu ei suuda tutvustada lugejale kogu väärtkirjandust, seda peaks tegema meie intelligents. Ajakirjad *Looming* ja *Loomingu Raamatukogu* peavad olema igas raamatukogus, samuti *Värske Rõhk*, et olla ise kursis noorema põlvkonna kirjutajatega ja tutvustada neid noorele lugejale.

Maire Liivamets tõi oma ettekandes välja 12 märksõna nullindate kirjandusele:

- mälu- ja ajalugu
- ulme
- kosmopoliitsus
- sotsiaal-psühholoogiline romaan
- robustne kaasaja teemaline kirjandusauhind-ajaviitekirjandus
- reisikirjandus
- postmodernistlik eksperimentaalkirjandus
- kommunikatiivne ajaluule
- lorilaulud
- traditsiooniline harmoonialuule
- harrastusluule

Oluliseks pidas, et Eesti kirjandus on muutunud kõnekeelseks!

Anne Kõrge Eesti Lastekirjanduse Keskusest rääkis oma ettekandes, et eestis ilmub viimasel ajal üle 500 laste- ja noorteraamatu. Probleem on selles, et väikelaste raamatute tekst ei vasta laste eale ega ole huvipakkuv ja arusaadav. Tihti on ka kujundus halb ja läbi mõtlemata. Palju on vanema põlve kirjanikke, kes kirjutavad vanadest asjadest. Kas nad ikka suudavad kirjutada tänapäevastest asjadest lapsi haaravalt. Uus põlvkond kirjanikke tuleb peredest, kus vanemad on ees kirjutanud. Uusi raamatuid annab ka Eesti Lastekirjanduse Keskuse lasteraamatu konkurs – Jutuvõistlus. 10 aastat tagasi oli noortekirjandus meil pea olematu. Muutuse tõi aasta 2000, kui Eesti Lastekirjanduse Keskus hakkas koos kirjastusega Tänapäev korraldama noorsoojuttude võistlust. Põhiline teema noortekirjanduses: elukohavahetus – uus kool – koolikiusamine – armumine – õnnetused – peod. Uus liik laste- ja noortekirjanduses – graafiline romaan (nagu koomiks) – Ottoline kollane kass, Hugo Cabret' leiutis jt.

Siiem Veskimäes – Eesti ulme kirjandusmaastikul. Sellist asja nagu “ulme” maailm ei tunne. See on eestikeelne väljend, mis võrdub “teaduslik fantastika”. Henn-Kaarel Hellati pakutud vastand sõnale on “olme”. Ulme jaguneb 3: teaduslik fantastika, fantaasiakirjandus – imeulme ja õuduskirjandus – õudusulme. Eesti levinumad žanrid on: alternatiivajalugu (Hargla), linnafantaasia (vampipiiritapjad), küberpunk (virtuaalreaalsus), comic fantasy – Terry Pratchett.

Eesti Ulmeühingu leht: Ulmekirjanduse baas. Võrguajakiri “Algernon”. Ulme uue kirjanduse taustal: ulme ja muu kirjanduse kokkusulamine, žanripiiride hägustumine=kirjanduslikum ja elulähedasem ulme. Kui ulme muutub elulähedasemaks ja rohkem inimeste elu puudutavaks, siis hakatakse seda ka rohkem lugema ja hindama. Keegi ei taha lugeda mingitest mitmejalgsetest elukatest, vaid ikka inimestest, olgugi et nad elavad mingis teises ühiskonnas või teises ajas.

Jan Kaus – Eesti kirjandus ja tema stereotüübid. Nimetas oma ettekande pihtimuslikuks murejagamiseks. Iseloomustas talviseid vastasseise nii, et asjaliku ja edasiviiva kõneluse asemel tekkis leppimatu vastasseis. On nõus nii ministriga kui ka raamatukogurahvaga. Kõik on ühel meelel selles osas, et neid ei mõisteta.

Tõi välja eesti kirjanduse stereotüübid:

- eesti kirjanikud ei kirjuta rahvale – stereotüübid on nii tugevad seetõttu, et ilmuv

kirjandus on lugematu, seda ilmub liiga palju.

- Eesti kirjandus on liiga sünge – nõuda kirjanduselt, et see oleks ainult helge ja hea ja räägiks ainult ilusatest asjadest tähendab elada illusooreses õnnemaailmas.